

KAREL ČAPEK: LOUPEŽNÍK

(Aventinum 1920)

Tato hra věří na zázraky; všechna proroctví, jež vyslovila, se naplní, Honzové, zlá Káča, snadno vítězí loupežník, jsou — z pohádky. Je to hravá komedie, střídá prudce apačské výjevy, lásku, posměšek, moudrost, vše, co se v ní stane, co se mluví a co je naznačeno, vyznává stejný řád. Protivý nezápasí pro děj, leč proto, aby před divákem otáčely kolem všech os podmět básně. Prudké mládí je radostí komedie, zváží neštěstí, buď jak buď — jeho pravdu uznají i staří a zatrpklí lidé, rozpomínají se, neboť loupežnické mládí má hvězdu, již každý člověk nazývá svojí. Matka a nešťastná Lola otvírají nad milostnou hrou nebesa — tu loupežník tichne a vydá pevnost, neboť pohnutý osud více platí. Život se zarývá nejhouběji — dí se ve hře.

Loupežník je pln líbezných nápadů a komiky. Tvar hry neodvisí od jiných věcí, než od básnické představy, je přiznačný a nový.